

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Julius 6-dik napján, 1813-dik esztendőben.

A' tsatázó mezőkről.

Végezete a' Monitör Svétziát illető elő-
adásának, melly a' közelébb' költ M. Kurir'
6-ik lapján félbe maradt: —,

„Az alatt, hogy Báró Kaas (a' Fr.
ármadához való utazásakor) Altonában
tartózkodott, az előbbenihez hasonló go-
noszság követte el. A' Szövetségesek-
nek követek az ő szállására menven, je-
lentették neki, hogy Norvégiának ál-
talengedtetése többé nem fogna kívántatni,
és, oly feltétel alatt, hogy Dánia a' Szöve-
tséges Hatalmasságokkal egy kézre fog dol-
gozni, arról többé szó sem fogna lenni.
Mindenre kérték továbbá őtet, hogy útnak
indulását halassza el. Ő egész együgyü-
séggel felelt nékiék e'képpen: — „Előm-
be parantsolatok vannak adattatva; nékem
ezeket végre kell hajtani.“ Azt is mondot-
ták neki, hogy a' Fr. armada megveret-
tett volna: de őtet ez sem tette ingado-
zóvá, és ő folytatta a' maga útját. —

„Egy Anglus hajós sereg azonközben
megérkezett Koppenhága eleibe; az egyik
Linea hajó a' város előtt vetette - kívásmats-
káját; Thornton megjelent, és béizenven
olyan nyilatkoztatást tétetett, hogy a' Szö-
vetséges Hatalmasságok el fogják kezdeni
a' Dánia ellen való hadakozást, ha ez 48
óra alatt alá nem írná azon Kötést, mely-
nek főbb feltételei ezek volnának: Dánia

által engedí Norvégiát Svétziának; Drout-
heim tartományát, mint tartaték vidékeket
haladék nélkül által adja; és 25 ezer em-
bert állít-ki, hogy a' Szövetségesekkel
együtt Fr. birodalom ellen menjenek, 's
azon pótolásra határozatott tartományokat
meghódoltassák, a' mellyeknek Dániához
kell tsatoltatni. Egyszersmind a' felől is
nyilatkoztatás tétetett, hogy az Altonában
Kaas úr eleibe terjesztett jelentéseket,
csak mint katonai javallásokat úgy nézven
a' szövetségesek, többé nem esmérik-meg.
A' Király bosszankodással vissza vetette
ezeket a' megbántó kívánságokat. Az alatt
megérkezett Keresztély Koronaörökös
Hertzeg Norvégiába, és egy Proklamátziót
intézett az odavaló lakosokhoz. Az a' bi-
zodalom, mellyet a' Király a' Fr. Császár-
ba helyezettett, tökéletesen elérte tzel-
ját, 's a' két népek között való egyességnek
minden kötelei megerössítették. Egy Fr.
osztály Hamburgban van; ennek mozdú-
lásait egy Dánus osztály követi, hogy neki
segedelmire legyen. Az Anglusok csak
megszégyenülést aratnak a' magok politiká-
jokból; minden jó gondolkodású emberek
jó kívánságaikkal kísérték által Norvégiába
a' Koronaörököst. Norvégiának állapotját
terhessé teszi ugyan az eleségbeli fogyat-
kozás: hanem Norvégia tsakugyan Dániá-
nak tulajdona marad; Dániának integritás-

sáért kezcset vállalt a' Frantzia biróda-
lom. —

„Koppenhágának össze ágyúztatása, melly az Anglus Követnek még a' Dánus Királynál való jelenlétében történt; ezen városnak és a' Dániai hajós seregnek, had hirdetés, és minden előre való ellenségeskedésnek elkezdődése előtt történt felégette-
tések, leggyűlölsegebb történeteknek lenni látszottak az új Hístóriában: midőn azonban az a' ravasz politika melly arra indítja Angliát, hogy annak a' tartomáknynak általen-
gedését kívánja, a' melly illy sok eszten-
dóktól fogva szerentsés volt a' Holzáti-
ai Ház' országlása alatt, 's az a' sok mes-
terkedés, mellyet Anglia ennek a' gyűlöl-
séges plánumnak elérésére fordított, még
erköltstelenebbeknek és bosszantóbbaknak
fognak tartatni, mint Koppenhágának fel-
égettetése volt. Ugyan az a' politika
fog itt is megesmertetni, mellynek a'
Timor és Sicilici Házak feláldoztat-
tak. Az Anglusok megszokták Indiában,
hogy az igazságnak érzése által magokat
semmitől eltartóztatni ne engedjék. Ezt
a' politikát követik ők most Európában is. —

Ugy látszik, hogy a' Frantzia biroda-
lom eránt ellensége indulással viseltető
Hatalmasságok, azon alkudozásokban, mel-
lyeket a' Szövetségesek Angliával folytat-
tak, felindultak az Angliai Országlósze-
nek fennhéjzozó kívánságai ellen. Az An-
glusoknak, még a' Lünevilleri békeségnek
bázisa is nem helybehagyattathatónak és a'
Frantziákra nézve igen kedvezőnek látszott
lenni. Esztelenek! ők elvették a' (Geo-
graphiai) szélességet, 's a' Frantziákat
Hindusoknak lenni tartják.“

Azt a' váratlan expeditziót, mellyről
a' közelebbi M. Kurir' 3-dik lapján emlé-
keztünk, Jun. 7-dikén tette Lipsiánál
Gen. Czernitschew. Ezt így adja elé
a' Prusziái Correspondens a' Dessau-
ban Jun. 3-dikán költ levelekből: —

„A' Halberstadti történet után el-
tökéltette magában Gen. Czernitschew,
hogy azon 6000 gyalogokból, 2000 lova-
sokból, és valami 1000 betegekből álló
Fr. sereget is elfogja, a' melly a' Pádúai
Hertzeg (Arrighi) vezérlése alatt Lip-
siában tartózkodott. Hanem minthogy az
ő személyes vezérlése alatt lévő sereg erre
elégséges nem volt, erre nézve a' Mag-
deburg ostromlására rendeltetve lévő se-
regnek vezéréhez Gróf Woronzofhoz
vette útját, a' kivel kevés órák alatt az
expeditzióknak egész plánumát meghatáro-
zták. Két szabad seregeknek vezérjeik, Ober-
ster Lützow és Májor Petersdorf meg-
kérítették, hogy ők is legyenek segítsé-
gül ezen expeditzióban. Tettetésből kü-
lömbkülömb pontok fenyegettettek. Vé-
gezetre Junius 6-dikan maga Gen. Czerni-
tschew Bernburgból megindulván, 24
órák alatt 9 mértföldnyi utat tett, és 7-
dikben reggel Tauchánál állott Lipsia előtt,
míg az alatt a' Woronzow és Lützow se-
regeiknek is egy része, a' gyalogság sze-
kereken vitettetvén, éppen Lipsia mellett
termett. —

„Még Tauchához való érkezése
előtt tudtára esett az Orosz vezérnek, hogy
az ellenséges lovasság nem benn Lipsiá-
ban, hanem Tauchában és a' több szom-
széd falukon fekszik, Tauchán pedig szük-
ségesképpen által kellett menni, hogy az
ott lévő hidnak segedelmével Lipsiához le-
hessen közelíteni. Erre nézve úgy tétettek
a' rendelések, hogy ezt Májor Kuniew a'
Rigai Dragonyos Regimentel haladék nél-
kül foglalja el, Oaerster Wiasow pedig
az alatt az Isum Huszár és két Kozák Re-
gementekkel Schönbecken által men-
vén, kerüljön a' hátamegére az ellenségnek,
és vágja el az útját. Ezek mind ketten
nagy pontossággal és sebességgel telyesítet-
ték a' reájok bizott dolgot; az ellenség
mindenütt vissza nyomattatott, összeöl-
dököltetett, elfogattatott, vagy elszéllesz-
tetett. Tsak a' Taucha mellett lévő

Lamon nevű szélmalomnál, a' hol egy ellenséges Vadász és egy Huszár Regiment állott, volt vakmerőbb a' verekedés: de tsakugyan itt is a' lett a' kimenetele, hogy mindenek a' kik ellentállottak, vagy elfogattattak, vagy pedig egyéb módon semmivé tétették. Egy erdő mellett azonközben, a' melly Tauchától napkeletre esik, még egyszer össze szedték néhány ellenséges Svadronok magokat, 's mikor már éppen azon lettek volna a' Gen. Czernitschew tsoportjai, hogy ezekkel is úgy bánjanak, mint az előbeniekkal, két ellenséges Generálisok, Lamotte és Pierret, az első Woronzownál, a' második Czernitschewnél, annak módja szerént trombitásokkal megjelentek, hogy a' nagy armádáknál köttetett fegyvernyúgvásnak jelentése által a' vérontásnak véget vessenek — a' minthogy kevés egymással való értekezések után meg is szűnt a' verekedés.

~~~~~

A' mi a' Lützwow szabad seregit, a' melly más nével Fekete Legiónak neveztetik, illeti, ennek még ezen Lipsiai történet után is sokféle viszontagságai voltak; sokféle jó és rossz hírek folytak felőlle. A' Prágai újság azt írta volt Jun. 23-dikán rólla valami Dresdai magános levelekből, hogy még Jun. 18-dikán is Lipsia mellett dolgozott volna, hanem azután körülvétettetett, 's meghívattatott, hogy adja-fel magát hadi fogságra, de a' mellyre ő nem akarta magát réá venni. — Minekutánna e'képpen bizontalanokd-
tak volna felőlle néhány napokig a' Berliniek, végezetre egy környülállásos tudósítás jött-ki dologrol a' Berlini újságban, mellynek ez a' foglalatja: —,

„Oberster Lützwow a' békesség' megkötetése előtt való napokon egész Voigtlandiáig kitsapkodott az ellenség' háta megett. Ez a' sereg tsak lovasokból áll ugyau, de vólt véle egy kis gyalog tsoport is. Junius 17-dikén Gera mellett igen

nagy számú ellenséges tsapattal találkó-
ván Lützwow, jónak találta ezzel olyan egyezésre menni, hogy mivel már most fegyvernyúgvás volna, tehát őtet kísérje vissza egy ellenséges tsoport az Albis vizéhez. Hanem az a' szerentsétlenség történt, hogy az őket kísérő Frantzia tsoporthoz útjokban még egy Würtemberg-Lovas Regiment is adattatván, ezzel a' Lützwow lovassai össze veszték, a' dolog vagdalkozásra került, a' Pruszsusok közül sokak össze vagdaltattak, sokak pedig a' magok vezérjekkel egyetemben hadi fogságra vitettettek. Mások, a' kik sem el nem estek, sem el nem fogattathattak, Lipsia felé vették útjokat, a' honnét Követet küldöttek-bé a' Frantzia vezérhez a' Pádúai Hertzeghez, eleibe terjesztvén néki a' rajtok történt szerentsétlenség eránt való panaszaikat, 's egyszersmind azt is kívánván tőlle, hogy Pruszsziába szabadon jöhessenek vissza. A' helyett, hogy kívánságaikat megnyerték volna, azt a' választ vették, hogy minnyájok hadi fogságban fognak maradni. Találtattak olyanok is közöttök, a' kik a' vidékeket és utakat jól esmervén elszöktek 's lappangva Berlinbe vissza érkeztek Ezek hoztak bizonyos hírt az ő Legiójok' viszontagságai felől. — Azt teszi a' Berlini újság ezen előadáshoz, hogy már most az egész történet vizsgálás alá vétettetvén, hivatalszerént való panasz fog érette a' Frantziá armáda Májor Generálisához a' Neufchatei Hertzeghez küldettetni.

~~~~~

Lipsiában ilyen Hirdetést tettek közönségesse Junius' 21-dikén: —,

„A' Pádúai Hertzegnek ő Excellentziájának parantsolatjára tudósítanunk kell az ide való közönséget Napoleon ő Cs. K. Felségének nehezteléséről, mellyet több ide való személyek az ő megmenthetellen magokviseletek által ezen újabb politikai történeteknek elő-fordulásokkor vontak

Lipsia városára — mellyhezképpent, hogy némelly magános személyeknek e'féle vétke tselekedeteik közönségesen minden lakosaiuknak kemény megfenyítettést ne okozzanak, tudtokra adjuk mindeneknek, hogy —,

„Mind azok, a' ki az Orosz Császári vagy Pruszsus Királyi seregekkel valamely közösülést fenntartanak, ezeknek próbatételeiket akármi módon elősegélik, vagy nékiek tudósításokat tesznek, valamint szintén —,

„Mind azok, a' kik valamelly személyt vagy tulajdont, melly az ellenséges seregekhez tartozik, magoknál eldugnak, vagy ezeknek eltitkoltatásokban segédlemmel lesznek, 's erre alkalmatosságot adnak; hasonlóképpen —,

„Mind azok, a' kik beszédjek, tselekedeteik, vagy akár mi némű egyéb kinyilatkoztatás által magokat gyanúsokká teszik az eránt, hogy az ellenséges részhez hajlandósággal, a' Frantzia seregekhez és ezeknek szövetségeseikhez pedig idegenséggel viseltetnek; vagy pedig közönségesen szólván beszédjek avvagy tselekedeteik, különösen pedig a' hadi törtéketeknek hallásán való igen nagy kapás, az úttzakon és piartzokon való illetlen öszszefutás és öszszesereglés, a' béhozattató hadi foglyokhoz való közelítés, nyomakodás, avvagy a' mi még több a' strázsáknak való nem engedelmeskedés, 's az ezekkel való szembeszállás által, egy Szakszoniai alattvalóhoz telyességel nem illő hajlandóságot nyilatkoztatnak —,

„Mind egyátallyában, mint Statust bántó bünösök, úgy tartattatnak, elfogattatnak, 's a' Frantzia katona ítélszékeknek leg szorosabb megvisgáltatás végett által adattatnak. —,

„Lipsiai Tanáts.

~~~~~

A' Lipsiai újság szerént az igavonó marhabéli fogyatkozás oly nagy kezdett volt

lenni Dresden körül Jun. 1-sőbb heteiben, hogy a' sebesekeket targontzakon horgták a' parasztok bé Drésdába. Százanként lehetett az ilyen targontzás parasztokat egymás végtiben szemlélni. —

A' Bavariai újságok szerént, még Jun. 11-dikén e'képpen irtak Bautzenből: Mi egész máig nyughatatlan állapotban valánk Felső Luzáziában. A' Pruszsus könnyű seregek és Kozákok a' Fr. nagy armáda háta megett az országútakat félelmesekké tették, préáltak, a' magánosan utazó katonákat elfogdosták, 's minden némű szállítványnak útját terhesítették. Hanem ugyan ezért egy Kozák Pulksaknem egészen semmivé is tétetett az egyik utóbbi öszszetsapásban. Hasonló módon járt volna egy más egész Orosz osztály, ha az Orosz Cs. testörző sereg segítségére meg nem érkezett volna. A' mi állapotunk igen szomorú; 30 faluink vallottak több vagy kevesebb kárt; sokak egészen öszsze égtek. Némelly faluk' lakosai a' berkekben laknak éjjel nappal, mintha lögeznének, a' hol a' lebetegülő aszszonyok meggyermekeznek, 's a' halálra vált embereknek a' Papok utolsó szent vatsorát adnak. Innét a' parasztok ezerenként hordják a' sebesekeket targontzakon Dresden felé. Minden targontza mellé két paraszt van rendeltetve.“

Wittenberg ából Jul. 10-dikén. Ide Frantzia Inzsinörök érkeztek a' fő hadi szállásról Drésdából, melly köznyúlálás még jobban meggyőzött bennünket a' felől, hogy a' mi városunk nagy erősségeknek fog a' közép pontjokká formáltatni, mellyek e' tájon az Albis jobb és bal partjain fognak építettetni. A' minapi történetek megmutatták, melly nevezetes és fontos legyen az Albis vizének ezen passusa, és melly neheze lehessen ezt elfoglalni, ha jól oltalmazták. Azt erőssítik ezen Indzsinörök, hogy a' Fr. Császár ő Felsege 10 milliókat rendelt a' Császári kintsből ezen erősségeknek felépítettésekre. A' kö-

rül található szőlő hegyek és a víz bal partján lévő Pratau nevű falú is az erősség kerületéhez tsatoltatnak; a régi belső vár letéptetik. Az új erősségek körül árkok tsináltatnak, 's az Albis vize beléjük botáttatik. A Királyi és egyéb erdők kevés idő alatt 200,000 pallisádgerendát tartoznak adni. A munka fő igazgatója 6000-re határozta volt eleinten a sántzásók számát: hanem sok kérés után valamivel kevesebbre hagyta-le. Az Univeritásnak a városban való megmaradhatását már most még kevesebbé lehet reménleni, mint eddig. Két Professorok, mint Deputatusok Dresdába küldettettek. A Törvényes, Orvosi, és Philosophiai tudományoknak Facultasaik most előre való képpen innét 4 óra távolságra Smiedebergbe tétettek által. —

A' Berlini levelekben ezeket olvassuk: — „Hamburg Jun. 16-dikán. A városra vettett 48 millióból álló rendkívül való adónak első 6-tod részit a múlt szombattra kellett volna letennünk: hanem öszszegyűjtettethetése lehetetlen lévén, senki meg nem fizette. A' határozott idő azonban ma estig elhalasztatván, az alatt az adózók között sokak öszsze gyülekeztek, és egy Deputátziót küldöttek az Eckmühli Hertzeghez, eleibe terjesztvén, hogy a kívánt summának lefiztetése lehetetlenség legyen, de a' kitől olyan választ kaptak, hogy azt, akár hogy akár mint le kell tenni. Az öszsze gyülekezve lévő személyek valami negyvenen, a' városnak leg főbb és tekintetesebb tagjai, elfogattattak, 's mint kezesek Haarburgba vitettettek, a' honét Brémába fognak tovább vitettetni. Tartunk tölle, hogy holnap még többet el fognak és elvisznek. A' ki ma estvig le nem teszi a' részit, katona eksekúziót kap a' házához. Azok között, a' kikre ez az adó kiosztatott, 1500 Franknál kevesebb senkire nem vettett; 's minthogy sokak találtatnak közöttök, kiknek egész kész

tehetségek nintsen annyi, mint a' reájok vettett adónak első 6-tod része, szükségesképpensok szomorú eksekúzióknak kell történni. E' mellett naponként 20,000 portzió eledelt ad, és 1500 személyekből álló ispotályt tart a' város, a' melly rendkívül való költségek 300,000 Frankokra számláltatnak hetenként.,,

Pomeránia.

Stralsundban a' Svétziai sereg fő hadi szállásán ilyen Bülletint hirdettek - ki Junius 11-dikén: —,

„Minthogy ezen hónapnak 4-dikén Sléziában Plesvitzben, az Orosz részről Gróf Schuwalow és Kleist Generálisok, a' Frantzia részről pedig a' Vicenzai Hertzeg között, minden hadakozó Hatalmasságokra nézve 6 hetű fegyvernyűgvas köttetett 6 napi felmondással: ehez képpent a' Szövetséges seregek demarcations líneája Északi Német országban, Lubeck mellett Dassau kezdődvén, Mölmön, Schwartzenbecken, és Gesthachton *) által határoztatik meg az Albis vizeig. —

„Lubeckbe Dánus sereg ment-bé Jun. 3-dikán. Gen. Gróf Schullenburg, a' ki ezen sereget vezérli, formális módon híradatta Generális Tettenbornnak, hogy az Orosz birodalom és Dánia között kiütött a' hadakozás. —

„Egy vígyázatra kiküldetett Svécus Huszár csoport Jun. 9-dikére virradó éjjel Lübecktől nem messze három hasonló szellyel járó Dánus lovas vígyázókkal öszsze találkozáván, ezek reá löttek a' Svécu-

*) Ez a' Gesthacht nevű falú Hamburg és Lauenburg között majd középen esik. Igy ezen demarcations línea által egész Mecklenburg és az Albis torka Departamentjéhez tsatoltatva lévő Frantzia Lauenburgi Hertzegségnek nagy része is, a' Szövetségesek' kezében maradott.

sokra, de minden ártalom nélkül, 's az-
zal eltávoztak.,,

Spanyol Ország.

Londonhoz Jun. 6-dikán egy posta hajó kötött-ki, a' melly tudósításokat hozott Spanyol Országból. A' Lord Wellington fő hadi szállása Máj. 22-dikén Ciudad-Rodrigóban volt, és egész hadi líneájával haladék nélkül előre nyomulni szándékozott; az ellenség pedig minden késületéi által azt mutatta, hogy ütközetbe akar bocsátkozni. Villalpando és Valadolid között vonta volt seregeit össze a' Frantzia vezér. Ugy lászik, hogy minden iparkodással meg akarnak a' Duero vize mellett maradni a' Frantzia seregek.

Béts Jul. 6-dikán.

Méltóztatott ő Cs. K. Felsege a' Banó Czédulák béváltó és eltörlő egyesült Udvari Deputatiónak Vice Elölülőjét, és egyszersmind a' Nemes Erdélyi Statusok Deputátusát Méltóságos Hidvégi Gróf Nemes Ádám Úr ő Excellentiáját, Nemes Háromszéki Fő Királyibírónak kegyelmesen kinevezni, és minthogy az ide való hivatalja a' tisztelt Gróf Úr ő Exeellentziájának itt létét továbbra is megkívánnya, egyszersmind azon nemes székely széknek Administrátort parantsolni.

Cseh országból ilyen tudósítást vetünk.

Prága, Jul. 3-dikán: —,

„Éppen most esik értésünkre, hogy

Jul. 3-dikán így állott Augsburghhoz képpent a' Bétsi Cursus: — 100 Forint jó pénz, 153 és $3/4$ Váltó Czédulában. — 100 Forint Conventiós pénz, 155 és $5/8$ Váltó Czédulában.

a' Frantzia, Orosz, és Prusszus teljes hatalmú Követek nem soká össze fognak Austriai közbenjárás alatt a' mi városunkba gyülekezni. Mi ezt az első lépést úgy nézzük, mint igen kedvező előre való jelet a' nem soká elkövetkezendő, 's Európának tsendességét batorságossá tevő békességnek. Császáruink ő Felsege, mint értettük az alkudozásoknak ideje alatt a' Brandeisi Császári kastélyban fog tartózkodni. Arról, hogy a' fegyvernyúgvásnak ideje meghoszsabítatott volna, semmit nem hallottunk.“

Gitschinből Jun. 28-dikán írták, hogy még ott volt ő Cs. K. Felsege kívánt jó egészségben. Az ezt megelőzőt vasárnapon (Jun. 27-dikén) szép nap lévén, falusi vidám mulatságot tsináltak a' kastély megett lévő vadas kertben a' Gitschiner lakosok az ő F. ge kedviért; 50 oda való férfi és leány ifjak külömbkülömb nemzeti ruhába öltözködvén, a' mezei munkálkodásbéli főbb foglalatosságokat ábrázolták-ki külömbkülömb csoportokban. A' foglalatosságok közzé tserélgetve falusi játékokat és tántzokat elégyitettek. A' kertet a' városnak és vidéknek sok ezer lakosaik töltötték-el, a' kik kedves Monarchájoknak látásán való örvendezéseket kinyilatkoztatták. Felseges Urunk a' maga kísérelével egyetemben délután ezen kertben lóháton megjelenvén, úgy látszott, hogy meglepődéssel szemléli ezt a' vidám sokaságot. Estve, midőn a' városba vissza érkezett ő Felsege, minden házak meg voltak világosítatva.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 1.

A' Magyar Kurir 2-dik darabjához.

Magyar Ország.

Sombathelyről Vas Vármegyéből így ír egy érdeemes Hazánkfiá: — A' múlt Május 10-dik napján szerentsém lévén Pápan Nagy Méltóságú Gróf Eszterházy János Ö Excellentziának T. N. Veszprém Vármegye fő Ispányi hivatalába lett béiktattatásán jelen lenni, tanúbizonysága vagyok annak az örömnök, mellyel az egész T. N. Vármegye ezen példás jóságú, bölts és Nagy érdemű Kormányozóját fogadta. Mind ő Excellentziájának örömet éllesztő, mind T. első All-Ispány Besán István Úrnak örömeiket kifejező, mind pedig fő Notárius T. Bezerédi György Urnak káthatos Beszédjek ki fog nyomtattatni. Adig is pedig az utolsónak, mint szerentsés Megyénk nevendékjének, beszédét közlöm a' M. Kurir' Érd. Olvasóival, mint következik: —

Nagy Méltóságú Gróf, Belső Titkos
Tanácsos és Fő Ispány Ur, Te-
kintetes Státusok és Rendek!

Mindenkorszerentsés az a' Tartomány, szerentsés az a' Megye, a' mellynek az Isteni Gondviselés nagy lelku, bölts, és tapasztalt Kormányozót rendel; de vagynak még is olyan időszakaszok, a' mikor ezen szerentse leg nagyobb áldásává válik az Isteni Gondviselésnek. Nézzük Európának, nézzük édes Hazánkknak, nézzük Megyénknek történeteit, mostani és jövendő környülállásait, valóban azt fogjuk látni, hogy ilyen időszakasz volt a' mult, ilyen a' mostani, ilyen leszsz a' jövendő is. —

Azon rettenetes háborúk, mellyek egy nagy Nemzetnek véres felfordulásából

támadván, egész Európában elterjedtek, mellyekben milliomok' vére kiontatott, és a' mellyeknek végét az emberiség óhajtva várja, az egész világnak köteleit elszaggatták, a' hideg Éjszaknak lakosi a' gőzölgő Tiberis partjain, az örök nyárnak lakosi a' Moskwa jegein hartzoltak, majd minden Európai Tartományok, és Nemzetek századoktól tartott helyheztetésekből kiforgattak. — Hányszor forgott a' Thrónus, az egész Monarchia, és édes Hazánk veszedelében. — Ezen Gyülekezetünknek szent helyén is láttuk az ellenséget. — Négyszer fogott fegyvert édes Hazánkban a' Nemeség, hogy Királyi szekét, Ilazáját, és ennek alkotmányát megőrizze, életével, vagyonjával többször áldozott, vissza adta hiv Jobbágyinak Felséges Urunk (ambator nagy áldozatokkal) az óhajtott békességet, de a' szerentsétlen háborúnak sebjei megmaradtak. —

Illyenek voltak az elmúlt idők, a' mellyekben egy napnak története milliomok' sorsát elvégezte, a' mellyekben egy nap századok' történetit foglalta magában. —

Túl vagyunk már mi ezeken, és túl vagyunk, úgy, hogy Felséges Koronás Fjedelmünk', Felséges Nádor Ispányunk' többszöri kinyilatkoztatásaik szerént belső megelegedéssel mondhattuk, hogy ezen veszéllyel tellyes idő szakaszban Felséges Urunk' kegyelmét, Felséges Nádor Ispányunk' megelegedését, Polgár társainak' szeretetét és bizodalját megérdemlettük. Háladatlanok, sőt igazságtalanok volnánk, ha az egész világ előtt meg nem esméreánk azt, hogy megáldott bennünket az Isteni Gondviselés, hogy egy olly Férfiúra bizta ezen rémitő időszakaszban Megyénk' kór-

mánnyát, a' kinek Fejedelméhez való hívsége, Hazájához való szeretete, meszsze terjedt tapasztalása, tántorithatatlan igazsága, bőkezűsége, a' Tek. Karok és Rendek' nagy lelkűségével, és a' Pisztviselek' serénységével öszszekaptsolva vezérlett bennünket, a' leg jobb ösvényre, — a' kinek elhunytát méltán keseregtük — Gróf Zichy Ferentzre. —

Túl vagyunk ugyan egy rémítő időszakon, de a' mostani és jövendő idő komorabb fellegekbe vagyon béborúlva, mint az elmúlt, a' leg hatalmasabb Fejedelmek fegyverben vannak. a' Nemzetek elhagyván békességes ekéjeket, öldöklő eszközökhöz nyúlnak, egész világban elterledett a' háborúnak veszedelme, minden részeiben foly az ember vér. Felsőges Urunk ha egyenesen részt nem vesz is ezen háborúban, Birodalmi védelméről gondoskodni tartozik, nyólni fognak az uralkodás kiadásai, a' múlt szerentsetlen háborúnak sebei bé nem nyöltek, a' jövendőnek gyászos boritékját senki fel nem fedezheti, az egész világ' sorsa bizontalan, mint egy terhes fekete feihő áll a' mostani időpont, mellynek özönvizeitől, menyköveitől retteg az Egész. —

Mit vár szeretett Fejedelmünk, mit vár az egész Birodalom ezen komor időszakban a' Magyarát, a' kinek boldogító constitúciója illy formában egyedül egy áll Európában, mit fog tenni édes Hazánk és annak részei? Ki mutatja meg nekünk azon szerentsés útát, a' mellyen Felsőges Urunk' kegyelmét, a' Szövetséges tartományok' bizodalmit és szeretetét megérdemeltetjük, Hazánk' boldogító alkotványát fenn tarthatjuk, és azt a' maga egész ditsőségében késő unokáinknak általadhatjuk —

Gondoskodott az Isteni Gondviselés, gondoskodott kegyelmes Fejedelmünk rólunk, midőn illy időszakban Megyénk' Kormányát Excellentiádnak által adta. Excellentiád egy olly ditsó nemzetségből

származván, a' melly a' legelső egyházi és polgári tisztségekben mindenkor erős oszlopa volt a' thronusnak, Hazánk'nak, és annak Alkotványának ideje első zsengejétől fogva magát a' Király' és Haza' szolgálatyára szentelte. Excellentiád' böltsessége, tapasztalása, nagy lelke, szeretett Fejedelmünk' igazsága emelte Excellentiádat ezen fényes hivatalokra, a' mellyben Exc.dat helyheztetve szemléljük. Felsőges Urunk' kegyelme és igazsága új jelleűl adta által Exc.ádnak kormányoztatásunkat, és ezen Fő Ispányi hivatalt, a' mellyben Exc.ádnak lett beiktatása innepét e' mai nap szenteljük. Exc.ád bölts kormányozása alatt jövendő boldogulásunkat előre szemléljük, előre látjuk Exc.ád' Fejedelmünkhöz való hívségében a' Thronusnak-védjét, Haza' szeretetében annak és alkotványának erős oszlopát, böltsességében és tapasztalásában jó vezérünket, nagy lelkűségében példánkat, érzékeny szívében atyánkat, igazságában pártfogónkat és bíránkat. Érezni fogják a' Tek. Statusok és Rendek, hogy Exc.ádnak minden törekedése a' Király', a' Haza', és ezen Megye' boldogulására tzeleznak, és határt nem esmérő bizodalommal fogják elősegelleni igyekezetét. Látni fogja a' Tisztviseleség Exc.ád' példájában, hogy a' törvények', felsőbb rendelések' és bölts végzések' gyors, és részrehajlás nélkül való végrehajlásával lehet eszközteni a' Köz Jót, és Exc.ád' példáját fogja serényen követni. Tapasztalni fogják a' Peresek, hogy Exc.ád, és választott bírái előtt szent az igazság's annak kiszolgáltatása, és nyugodt elmével járul az igaz elnyomtatott az élők székhez. Érezni fogja az adózó nép Exc.ád atyáskodó gondoskodását, pártfogását és kémellését, és hűi bizodalommal járul atyához és pártfogójához.

Méltán övend az egész Megye, méltán örvendünk minnyájan, hogy illy időszakban Exc.ádra bízott kormányozásuk, öröm könnyekkel adunk halát Felsőges Urunknak, hogy a' mostani időnek komor fellegekkel béborított setétségében Exc.ádat tette kalanzunká, a' kinek vezérletét tellyes bizodalommal követhetjük. De leg főbb háládással tartozunk az Isteni Gondviselésnek, a' mellynek bölts rendelés szerént egy nagy férfúnak veszteségét más hasonló nagy férfiú nyeresége pótolta ki. Szerentséknék tetézésére tsak azt óhajtjuk az Isteni vezéstől, hogy Exc.dat sok időkig köztünk meghaggya, hogy Exc.dat mint szeretett Fő Ispányunkat sokáig éltesse.